

Τι διακυβεύεται στη συνάντηση Τραμπ - Ερντογάν

12/Νοε/2019 10:34

Του Κώστα Ράπτη

Ηοριστική ρήξη είναι αδιανόητη, αλλά και η ουσιαστική επανασύνδεση ανέφικτη. Η σχέση Τουρκίας-ΗΠΑ ταλανίζεται από την ασάφεια, καθώς ο Ταγίπ Ερντογάν πετά για την Ουάσιγκτον, σε μία (κατά πολλούς ύστατη) προσπάθεια συνεννόησης με τον Ντόναλντ Τραμπ.

Είναι οπωσδήποτε μια παράδοξη συνάντηση αυτή που θα έχουν οι δύο ηγέτες, αν αναλογιστεί κανείς ότι την ίδια στιγμή έχουν κατατεθεί στο Κογκρέσο νομοθετικές προτάσεις επιβολής κυρώσεων στην Τουρκία, η συζήτηση των οποίων αναβλήθηκε για λίγες ημέρες, για λόγους στοιχειώδους διπλωματικού τακτ.

Τηνκαθιστά περισσότερο παράδοξη το γεγονός ότι εκτός από την πολυσυζητημένη για την ανοίκεια γλώσσα της επιστολή Τραμπ προς Ερντογάν τον περασμένο μήνα, ο ένοικος του Λευκού Οίκου φέρεται, σύμφωνα με το Middle East Eye, να έχει αποστείλει την προηγούμενη εβδομάδα και δεύτερη, με την οποία ευθέως προειδοποιεί ότι θα είναι υποχρεωμένος, βάσει του νόμου CAATSA του 2017, να επιβάλλει κυρώσεις για την προμήθεια από την Τουρκία ρωσικών αντιπυραυλικών συστημάτων S-400.

Στηνπραγματικότητα, κατά τρόπο χαρακτηριστικό για τον Τραμπ, η απειλή υποκρύπτει και μία πρόταση συμβιβασμού: η Άγκυρα θα αποφύγει να ενεργοποιήσει τους S-400, η παραλαβή των οποίων έχει ήδη ξεκινήσει, και θα κρατηθεί στο εξής μακριά από κάθε προμήθεια ρωσικού στρατιωτικού υλικού, ενώ σε ανταμοιβή θα γίνει εκ νέου δεκτή στο πρόγραμμα συμπαραγωγής των μαχητικών F-35, που θα αποφέρει σε τουρκικές εταιρείες 9 δισ. δολάρια. Αμερικανοί αξιωματούχοι θα ελέγχουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα την κατάσταση των S-400, ενώ οι δύο πλευρές θα επανέλθουν στον φιλόδοξο στόχο της αύξησης του όγκου των διμερών εμπορικών συναλλαγών τους στα 100 δισ. δολάρια. Και βέβαια θα ανοίξει εκ νέου η συζήτηση για την αγορά από την Τουρκία αμερικανικών αντιαεροπορικών συστημάτων Patriot, για την οποία ο Ερντογάν φροντίζει ακόμη και τώρα να κρατά ανοικτή την πόρτα.

Δενγνωρίζουμε αν και η νέα αυτή επιστολή κατέληξε, όπως και η προηγούμενη, στον κάλαθο των αχρήστων, όπως είχε κάνει γνωστό η τουρκική προεδρία. Σύμφωνα με πηγές που επικαλείται το Middle East Eye, πάντως, φέρεται να έχει συνταχθεί σε συμβατική διπλωματική γλώσσα.

Είναι προφανές ότι ο Τραμπ προσπαθεί να προσφέρει στον Ερντογάν οδό διαφυγής, ώστε αφενός να εξουδετερώσει τις πρωτοβουλίες τις πρωτοβουλίες του Κογκρέσου, όπου το κλίμα έναντι της Τουρκίας είναι πολύ βαρύ, και αφετέρου να διευκολύνει την μελλοντική συνεννόηση των δύο χωρών στο μέτωπο της βορειοανατολικής Συρίας, από την οποία γίνεται πλέον σαφές ότι οι αμερικανικές δυνάμεις δεν πρόκειται να αποχωρήσουν.

Άλλωστε, και από πλευράς Ερντογάν μεγάλη προσπάθεια θα καταβληθεί κατά την διάρκεια της παραμονής στη Ουάσιγκτον για συναντήσεις με ισχυρούς, όχι αρνητικά προδιατεθειμένους προς την Τουρκία γερουσιαστές, ώστε τυχόν προεδρικό βέτο στις κυρώσεις, να μην έρθει αντιμέτωπο με την αυξημένη πλειοψηφία στη Γερουσία που θα μπορούσε να το υπερκεράσει.

Υπενθυμίζεται ότι μόλις η ρωσοτουρκική συμφωνία για τους S-400 συνάφθηκε πριν από την υιοθέτηση του νόμου CAATSA στις ΗΠΑ, το Κογκρέσο προσανατολίζεται στην ανάληψη τιμωρητικής δράσης όχι μόνο εναντίον των εμπλεκόμενων θεσμικών φορέων της Τουρκίας, αλλά και του Ερντογάν προσωπικά, ζητώντας τη διερεύνηση των περιουσιακών του στοιχείων.

Ο Τούρκος πρόεδρος δεν δείχνει πάντως να έχει προσφέρει έως τώρα σημάδια αποδοχής της φόρμουλας Τραμπ. Είναι προφανές ότι προσπαθεί να παίξει τα χαρτιά του μέχρι την τελευταία στιγμή. Άλλωστε, στο τραπέζι βρίσκεται και η υπόθεση της τουρκικής κρατικής τράπεζας Halkbank, η οποία διώκεται από την αμερικανική δικαιοσύνη για παραβίαση των κυρώσεων κατά του Ιράν.

Αλλά και στο μέτωπο της βορειοανατολικής Συρίας γίνεται σαφές ότι η Άγκυρα δεν μπορεί να αποσπάσει από την αμερικανική πλευρά κάποια ουσιαστική αλλαγή στάσης σε ό,τι αφορά τη σύμπραξη της με τους Κούρδους μαχητές του YPG. Το ραντεβού της Τετάρτης είναι συνεπώς για τους δύο ηγέτες η πραγματική "στιγμή της αλήθειας".

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)